

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2008/95/EÜ,

22. oktoober 2008,

kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta

(kodifitseeritud versioon)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras, ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu 21. detsembri 1988. aasta direktiivi 89/104/EMÜ kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ⁽³⁾ on sisuliselt muudetud. ⁽⁴⁾ Selguse ja otstarbekuse huvides tuleks kõnealune direktiiv kodifitseerida.

(2) Enne direktiivi 89/104/EMÜ jõustumist liikmesriikides kohaldatud kaubamärke käsitlevad õigusaktid sisaldasid erinevusi, mis võisid takistada kaupade vaba liikumist ja teenuste osutamise vabadust ning moonutada konkurentsi ühisturul. Seepärast oli siseturu rajamist ja toimimist silmas pidades vaja liikmesriikide õigusaktid ühtlustada.

(3) Kõrvale ei tohi jätta lahendusi ja eeliseid, mida ühenduse kaubamärgisüsteem võib pakkuda ettevõtjatele, kes soovivad kaubamärke omandada.

(4) Tundub, et ei ole vaja võtta ette liikmesriikide kaubamärke käsitlevate õigusaktide täiemahulist ühtlustamist. Piisab sellest, kui ühtlustamisel piirduakse nende siseriikliku õiguse sätetega, mis mõjutavad siseturu toimimist kõige otsesemalt.

(5) Käesolev direktiiv ei tohiks võtta ära liikmesriikide õigust jätkuvalt kaitsta kasutamise käigus omandatud kaubamärke, vaid peaks neid arvesse võtma ainult nende ja registreerimise teel omandatud kaubamärkide vahelise suhte puhul.

(6) Liikmesriikidele peaks jääma vabadus määratleda registreerimise teel omandatava kaubamärgi registreerimise, lõppenuks tunnustamise ja tühiseks tunnustamise kord. Näiteks võivad liikmesriigid määrata kindlaks kaubamärgi registreerimise ja tühiseks tunnustamise vormi, otsustada, kas varasematele õigustele tuleks toetuda registreerimiskorra või tühiseks tunnustamise korra või mõlema puhul ning, kui nad lubavad varasematele õigustele toetuda registreerimiskorra puhul, otsustada, kas kasutada vaidlustamismenetlust või ametiülesande korras läbivaatamist või mõlemat. Liikmesriikidele peaks jääma vabadus määrata kindlaks kaubamärkide lõppenuks tunnustamise ja tühiseks tunnustamise mõju.

(7) Käesolev direktiiv ei tohiks välistada liikmesriikide muude õigusnormide kui kaubamärke käsitlevate õigusnormide, näiteks kõlvatut konkurentsi, tsiviilvastutust või tarbijakaitset käsitlevate õigusnormide kohaldamist kaubamärkide suhtes.

(8) Käesoleva õigusaktide ühtlustamise eesmärkide saavutamine eeldab, et registreeritud kaubamärkide omandamise ja valdamise tingimused oleksid üldiselt kõigis liikmesriikides identsed. Selleks on vaja loetleda nende märkide näidised, mis võivad moodustada kaubamärgi, tingimusel, et sellised märgid võivad eristada ühe ettevõtja kaupu või teenuseid teiste ettevõtjate omadest. Kaubamärgi andmisest keeldumise või kaubamärgi tühiseks tunnustamise põhjustest, mis on seotud kaubamärgi endaga, näiteks eristatavuse puudumine, või mis on seotud kaubamärgi

⁽¹⁾ ELT C 161, 13.7.2007, lk 44.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 19. juuni 2007. aasta arvamus (ELT C 146 E, 12.6.2008, lk 76) ja nõukogu 25. septembri 2008. aasta otsus.

⁽³⁾ EÜT L 40, 11.2.1989, lk 1.

⁽⁴⁾ Vt I lisa A osa.

ja varasemate õiguste vaheliste vastuoludega, tuleks koostada ammendav loetelu isegi juhul, kui mõningad neist põhjendustest on loetletud võimalusena liikmesriikide jaoks, kes sellest johtuvalt säilitavad või kehtestavad need põhjendused oma õigusnormides. Liikmesriikidel peaks olema võimalik oma õigusnormides säilitada või nendega kehtestada kaubamärgi andmisest keeldumise või selle tühiseks tunnistamise põhjendusi, mis on seotud kaubamärgi omandamise ja jätkuva valdamise tingimustega, mille jaoks ei ole ühtlustamissätteid, mis käsitlevad näiteks vastavust kaubamärgi andmise tingimustele, kaubamärgi pikendamist või lõive käsitlevaid eeskirju või on seotud menetlusnõuete täitmatajätmisega.

- (9) Ühenduses registreeritud ja kaitstavate kaubamärkide koguarvu ja sellest tulenevalt ka kaubamärkidevaheliste konfliktide arvu vähendamiseks on oluline kehtestada nõue, et registreeritud kaubamärke tuleb tegelikult kasutada või, kui neid ei kasutata, siis tuleb need lõppenuks tunnistada. Tuleb kehtestada sätteid, mille kohaselt ei saa kaubamärki tühiseks tunnistada seetõttu, et olemas on varasem kaubamärk, mida ei kasutata; samas jääb liikmesriikidele vabadus kohaldada sama põhimõtet kaubamärgi registreerimise suhtes või sätestada, et kaubamärki ei saa kasutada rikkumise suhtes algatatud menetluses, kui vastuväite tulemusena on kindlaks tehtud, et kõnealuse kaubamärgi omaniku õigused võiks lõppenuks tunnistada. Kõigil sellistel juhtudel kehtestavad liikmesriigid kohaldatavad protseduurireeglid.
- (10) Kaupade ja teenuste vaba liikumise soodustamiseks on äärmiselt oluline, et kõigi liikmesriikide õigussüsteemidega tagataks registreeritavatele kaubamärkidele samasugune kaitse. See ei tohiks siiski takistada liikmesriike pakkumast omal valikul ulatuslikumat kaitset neile kaubamärkidele, millel on väljakujunenud maine.
- (11) Registreeritud kaubamärgi eesmärk on eelkõige tagada kaubamärk kui päritolutähis ning sellega antav kaitse peaks olema absoluutne, kui märk ja tähis ning kaubad või teenused on identsed. Kaitse peaks kehtima ka siis, kui märk ja tähis ja kaubad või teenused on sarnased. Segiajamise tõenäosuse tõttu peab määratlema sarnasuse mõiste. Sellise kaitse eritingimus on tõenäoline segiajamine, mille hindamine peaks sõltuma mitmest asjaolust ja eelkõige kaubamärgi tuntusest turul, seostest, mis võivad tekkida kasutatava või registreeritud tähisega, ning kaubamärgi ja tähise ja identifitseeritud kaupade või teenuste vahelise sarnasuse ulatusest. Segiajamise tõenäosuse kindlakstegemise moodused ja eelkõige tõendite esitamise kohustus tuleks paika panna siseriiklike protseduurireeglitega, mille kohaldamist käesoleva direktiivi sätteid ei tohiks piirata.

- (12) Õiguskindluse tõttu ja ilma, et ebaõiglaselt kahjustataks varasema kaubamärgi omaniku huve, on oluline sätestada, et varasema kaubamärgi omanik ei või nõuda tema kaubamärgist hilisema kaubamärgi tühiseks tunnistamist ega esitada vastuväiteid kaubamärgi kasutamisele pärast seda, kui ta on teadlikult lubanud hilisema kaubamärgi kasutamist märkimisväärse aja jooksul, välja arvatud juhul, kui hilisema kaubamärgi taotlus on esitatud pahauskselt.
- (13) Tööstusomandi kaitse Pariisi konventsioon on siduv kõigi ühenduse liikmesriikide jaoks. On oluline, et käesoleva direktiivi sätteid oleksid nimetatud konventsiooni sätetega täielikus kooskõlas. Käesoleva direktiivi sätteid ei tohiks piirata liikmesriikide kohustusi, mis tulenevad nimetatud konventsioonist. Vajaduse korral tuleks kohaldada asutamislepingu artikli 307 teist lõiku.
- (14) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada liikmesriikide kohustusi, mis on seotud direktiivi 89/104/EMÜ I lisa B osas esitatud direktiivi ülevõtmise tähtpäevadega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Reguleerimisala

Käesoleva direktiivi sätteid kohaldatakse kõigi kaupade ja teenustega seotud kaubamärkide suhtes, mis on liikmesriigis registreeritud üksikkaubamärgina, kollektiivkaubamärgina või garantimärgina või tõendusmärgina või mille registreerimiseks on esitatud avaldus, ning kõigi kaubamärkide suhtes, mis on registreeritud või mille registreerimiseks on esitatud avaldus Beneluxi intellektuaalomandibüroos või mille rahvusvaheline registreerimine kehtib liikmesriigis.

Artikkel 2

Tähised, millest kaubamärk võib koosneda

Kaubamärgi võivad moodustada mis tahes tähised, mida on võimalik graafiliselt esitada, eelkõige sõnad, sealhulgas isikunimed, kujutised, tähed, numbrid või kaupade või nende pakendi kuju, kui selliste tähiste põhjal on võimalik eristada ühe ettevõtja kaupu või teenuseid teiste ettevõtjate omadest.

Artikkel 3

Kaubamärgi andmisest keeldumise või kaubamärgi tühiseks tunnistamise põhjused

1. Järgmisi ei registreerita kaubamärgina ja kui nad on registreeritud, võib need tühiseks tunnistada:

- a) tähiseid, millest kaubamärk ei saa koosneda;

- b) kaubamärke, mis ei ole teistest eristatavad;
- c) kaubamärke, mis koosnevad ainult sellistest märkidest või tähistest, mis tähistavad kaubanduses liiki, kvaliteeti, hulka, otstarvet, väärtust, geograafilist päritolu või kaupade tootmise või teenuste pakkumise aega või muid kauba või teenuse omadusi;
- d) kaubamärke, mis koosnevad ainult märkidest või tähistest, mis on muutunud tavapäraseks igapäevases keelekasutuses või heausketes ja kindlaks kujunenud kaubandustavades;
- e) tähiseid, mis koosnevad ainult:
- i) kujust, mis tuleneb kaupade enda olemusest;
  - ii) kaupade kujust, mis on vajalik tehnilise tulemuse saavutamiseks;
  - iii) kujust, mis annab kaubale märkimisväärse väärtuse;
- f) kaubamärke, mis on vastuolus avaliku korra või üldtunnustatud moraalipõhimõtetega;
- g) kaubamärke, mis võivad oma olemuse tõttu üldsust eksitada näiteks kaupade või teenuste laadi, kvaliteedi või geograafilise päritolu osas;
- h) kaubamärke, mille kasutamiseks puudub pädeva asutuse luba ja mille registreerimisest tuleb keelduda või mis tuleb kehtetuks tunnistada tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooni (edaspidi „Pariisi konventsioon“) artikli 6 *ter* kohaselt.

2. Iga liikmesriik võib sätestada, et kaubamärki ei tohi registreerida või kui see on registreeritud, siis võib selle tühistada, kui ja kuivõrd:

- a) selle kaubamärgi kasutamise võib keelata vastavalt muude õigusaktide sätetele, kui asjaomase liikmesriigi või ühenduse kaubamärgiõigus;
- b) kaubamärk sisaldab kõrge sümboolse väärtusega tähist, eelkõige religioosset sümbolit;
- c) kaubamärk sisaldab Pariisi konventsiooni artiklis 6 *ter* nimetatamata tundemärke, embleeme või vapimärke, mis pakuvad avalikkusele huvi, kui asjaomased asutused ei ole andnud liikmesriigi õigusaktide kohaselt oma nõusolekut nende registreerimiseks;

d) taotleja on esitanud kaubamärgi registreerimise taotluse pahauskselt.

3. Kaubamärgi registreerimisest ei keelduta ja seda ei tunnistata tühisteks vastavalt lõike 1 punktide b, c või d, kui kaubamärk on enne registreerimistaotluse esitamise kuupäeva ja pärast selle kasutamist omandanud eristatavuse. Lisaks sellele võivad liikmesriigid näha ette, et seda sätet kohaldatakse siis, kui eristatavus tekkis pärast registreerimistaotluse esitamise kuupäeva või pärast registreerimiskuupäeva.

4. Iga liikmesriik võib sätestada, et erandina lõigetest 1, 2 ja 3 kohaldatakse kõnealuses liikmesriigis enne direktiivi 89/104/EMÜ rakendamiseks vajalike sätete jõustumise kuupäeva kehtinud registreerimisest keeldumise või tühisteks tunnistamise põhjuseid kaubamärkide puhul, mille kohta on taotlus esitatud enne kõnealust kuupäeva.

Artikkel 4

Kaubamärgi registreerimisest keeldumise või selle tühisteks tunnistamise täiendavad põhjused, mis on seotud varasemate õigustega vastuollu sattumisega

1. Kaubamärki ei registreerita ja kui see on registreeritud, võib selle tühistada, kui:

- a) see on identne varasema kaubamärgiga ning kaubad või teenused, mille jaoks kaubamärki taotletakse või mille jaoks see on registreeritud, on identsed kaupade või teenustega, mille jaoks on kaitstud varasem kaubamärk;
- b) identsuse või sarnasuse tõttu varasema kaubamärgiga ning identsuse või sarnasuse tõttu varasema kaubamärgiga kaitstud kaupade või teenustega on tõenäoline, et üldsus võib need omavahel segi ajada või tekitada seoseid varasema kaubamärgiga.

2. Lõike 1 kohaldamisel tähendab „varasem kaubamärk“ järgmist:

a) järgmised kaubamärgid, mille registreerimistaotluse kuupäev on varasem kaubamärgi registreerimise taotluse kuupäevast, arvestades võimaluse korral nende kaubamärkidega seotud prioriteete:

i) ühenduse kaubamärgid;

ii) kaubamärgid, mis on registreeritud liikmesriikides või Belgia, Luksemburgi ja Madalmaade puhul Beneluxi intellektuaalomandibüroos;

- iii) kaubamärgid, mis on registreeritud liikmesriigis kehtivate rahvusvaheliste kokkulepete alusel;
- b) ühenduse kaubamärgid, millel on nõukogu 20. detsembri 1993. aasta määruse (EÜ) nr 40/94 ühenduse kaubamärgi kohta ⁽¹⁾ kohaselt õigus vanemusnõudele võrreldes punkti a alapunktides ii ja iii osutatud kaubamärkidega isegi juhul, kui viimatinimetatud kaubamärgist on loobutud või sellel on lastud aeguda;
- c) punktides a ja b osutatud kaubamärkide registreerimise taotlused, võttes arvesse nende registreerimist;
- d) kaubamärgid, mis on kaubamärgi registreerimise taotluse esitamise kuupäeval või vajaduse korral kaubamärgi registreerimise prioriteetsust käsitleva nõude esitamise kuupäeval liikmesriigis üldtuntud selle sõna Pariisi konventsiooni artiklis 6 *bis* sätestatud tähenduses.
3. Kaubamärki ei registreerita ja kui see on registreeritud, võib selle tühisteks tunnistada, kui see on identne või sarnane varasema ühenduse kaubamärgiga lõike 2 tähenduses ja kui selle registreerimise taotlus on esitatud või see on registreeritud kaupade või teenuste jaoks, mis ei ole sarnased nende kaupade või teenustega, mille jaoks on registreeritud varasem ühenduse kaubamärk, juhul kui varasem ühenduse kaubamärk on omandanud ühenduses maine ning hilisema kaubamärgi põhjuseta kasutamine kasutaks ebaõiglaselt ära või kahjustaks varasema ühenduse kaubamärgi eristatavust või mainet.
4. Iga liikmesriik võib sätestada, et kaubamärki ei registreerita või kui see on registreeritud, siis võib selle tühisteks tunnistada, kui ja kuivõrd:
- a) kaubamärk on identne või sarnane varasema siseriikliku kaubamärgiga lõike 2 tähenduses ja kui see selle registreerimise taotlus on esitatud või see on registreeritud kaupade või teenuste jaoks, mis ei ole sarnased nende kaupade või teenustega, mille jaoks on registreeritud varasem kaubamärk, juhul kui varasem kaubamärk on omandanud asjaomases liikmesriigis maine ning hilisema kaubamärgi põhjuseta kasutamine kasutaks ebaõiglaselt ära või kahjustaks varasema kaubamärgi eristatavust või mainet;
- b) õigused registreerimata kaubamärgile või muule kaubandustegevuses kasutatavale tähisele omandati enne hilisema kaubamärgi registreerimise taotluse esitamise kuupäeva või hilisema kaubamärgi registreerimise taotluse prioriteetsust käsitleva nõude esitamise kuupäeva ja kõnealune registreerimata kaubamärk või muu tähis annab selle omanikule õiguse keelata hilisema kaubamärgi kasutamine;
- c) kaubamärgi kasutamise võib keelata muu varasema õiguse tõttu kui lõikes 2 ja käesoleva lõike punktis b osutatud õigus, milleks on eelkõige:
- i) õigus nimele;
- ii) õigus isikuportreele;
- iii) autoriõigus;
- iv) tööstusomandiõigus;
- d) kaubamärk on identne või sarnane varasema kollektiivkaubamärgiga, millest tuleneva õiguse kehtivusaeg lõppes maksimaalselt kolme aasta pikkuse ajavahemiku jooksul enne taotluse esitamist;
- e) kaubamärk on identne või sarnane varasema garantiimärgi või tõendusmärgiga, millest tuleneva õiguse kehtivusaeg lõppes liikmesriigi määratud pikkusega ajavahemiku jooksul enne taotluse esitamist;
- f) kaubamärk on identne või sarnane varasema kaubamärgiga, mis on registreeritud identsete või sarnaste kaupade või toodete jaoks ja millest tuleneva õiguse kehtivusaeg lõppes pikendamatajätmise tõttu maksimaalselt kahe aasta pikkuse ajavahemiku jooksul enne taotluse esitamist, välja arvatud juhul, kui varasema kaubamärgi omanik andis oma nõusoleku hilisema kaubamärgi registreerimiseks või ei kasutanud oma kaubamärki;
- g) kaubamärgi võib ajada segi kaubamärgiga, mida juba kasutati välisriigis taotluse esitamise kuupäeval ja mida seal endiselt kasutatakse, kui taotluse esitaja tegutses taotluse esitamise kuupäeval pahauskselt.
5. Liikmesriik võib lubada, et asjakohaste tingimuste korral ei tule registreerimisest keelduda ega kaubamärki tühisteks tunnistada, kui varasema kaubamärgi või varasemate õiguste omanik on hilisema kaubamärgi registreerimisega nõus.
6. Iga liikmesriik võib sätestada, et erandina lõigetest 1 kuni 5 kohaldatakse kõnealuses liikmesriigis enne direktiivi 89/104/EMÜ rakendamiseks vajalike sätete jõustumise kuupäeva kehtinud registreerimisest keeldumise või tühisteks tunnistamise põhjuseid kaubamärkide puhul, mille kohta on taotlus esitatud enne kõnealust kuupäeva.

Artikkel 5

Kaubamärgiga antavad õigused

1. Registreeritud kaubamärk annab omanikule selle kasutamise ainuõiguse. Omanikul on õigus takistada kõiki kolmandaid isikuid kasutamast kaubandustegevuse käigus ilma tema loata:

- a) kõiki kaubamärgiga identseid tähiseid kaupade või teenuste puhul, mis on identsed nendega, mille jaoks kaubamärk on registreeritud;

⁽¹⁾ EÜT L 11, 14.1.1994, lk 1.

b) kõiki tähiseid, mille identsuse või sarnasuse tõttu kaubamärgiga ning identsuse või sarnasuse tõttu kaubamärgiga ja tähisega kaitstud kaupade või teenustega esineb risk, et üldsus võib need omavahel segi ajada; esineb risk, et see võib tekitada seoseid kaubamärgi ja tähise vahel.

2. Lisaks sellele võib iga liikmesriik sätestada, et omanikul on õigus takistada kõiki kolmandaid isikuid tema nõusolekuta kasutamast kaubandustegevuse käigus mis tahes tähist, mis on identne või sarnane kaubamärgiga, mis on välja antud kaupade või teenuste jaoks, mis ei ole sarnased nende kaupade või teenustega, mille jaoks kõnealune kaubamärk on registreeritud, ja juhul kui selle tähise põhjusega kasutamine kasutaks ebaõiglaselt ära või kahjustaks varasema kaubamärgi eristatavust või mainet.

3. Lõigete 1 ja 2 alusel võib muu hulgas keelata järgmised toimingud:

- a) tähise kandmine kaupadele või nende pakendile;
- b) kõnealuse tähisega kaupade pakkumine, turuleviimine või ladustamine nimetatud otstarbel või kõnealuse tähisega teenuste pakkumine või osutamine;
- c) kaupade importimine ja eksportimine kõnealuse tähise all;
- d) tähise kasutamine äridokumentidel või reklaamides.

4. Kui liikmesriigi õigusaktide kohaselt ei võinud tähise kasutamist lõike 1 punktis b või lõikes 2 osutatud tingimustel keelata enne kuupäeva, mil asjaomases liikmesriigis jõustuvad direktiivi 89/104/EMÜ rakendamiseks vajalikud sätted, ei või tähise edasise kasutamise takistamiseks toetuda kaubamärgist tulenevatele õigustele.

5. Lõigete 1 kuni 4 kohaldamine ei mõjuta ühegi liikmesriigi sätteid, mis käsitlevad kaitset tähise kasutamise vastu muul otstarbel kui kaupade ja teenuste eristamiseks, kui kõnealuse tähise põhjendamatult kasutamine kasutaks ebaõiglaselt ära või kahjustaks kaubamärgi eristatavust või mainet.

Artikkel 6

Kaubamärgi mõju piirangud

1. Kaubamärk ei anna selle omanikule õigust keelata kolmandatel isikutel kasutada kaubandustegevuse käigus:

- a) oma nime ja aadressi;

b) tähiseid, mis näitavad liiki, kvaliteeti, hulka, otstarvet, väärtust, geograafilist päritolu, kaupade tootmise või teenuste pakkumise aega või muid kauba või teenuse omadusi;

c) kaubamärki, kui see on vajalik kauba või teenuse kavandatud otstarbe näitamiseks eelkõige juhul, kui tegemist on lisa-seadme või varuosaga,

kui kõnealune isik kasutab neid kooskõlas ausa tööstus- või kaubandustavaga.

2. Kaubamärk ei anna selle omanikule õigust keelata kolmandatel isikutel kasutada kaubandustegevuse käigus varasemat õigust, mis kehtib ainult konkreetsetes paikkonnas, kui seda õigust tunnustatakse kõnealuse liikmesriigi õigusaktidega ja selle territooriumi piires, kus seda tunnustatakse.

Artikkel 7

Kaubamärgist tulenevate õiguste ammendumine

1. Kaubamärk ei anna selle omanikule õigust keelata kaubamärgi kasutamine seoses kaupadega, mille on kõnealuse kaubamärgi all ühenduse turule viinud kaubamärgi omanik või mis on seal turule viidud tema loaga.

2. Lõiget 1 ei kohaldata, kui omanikul on õiguslik põhjendus olla vastu kaupade täiendavale turustamisele, eriti kui kaupade olukord on pärast turuleviimist muutunud või kahjustada saanud.

Artikkel 8

Litsentsimine

1. Kaubamärk võib olla litsentsi objektiks ühe või kõigi kaupade või teenuste osas, mille jaoks ta on registreeritud, kogu asjaomases liikmesriigis või mõnes selle osas. Litsents võib olla ainulitsents või lihtlitsents.

2. Kaubamärgi omanik võib kasutada sellest kaubamärgist tulenevaid õigusi sellise litsentsiaadi suhtes, kes rikub oma litsentsilepingu sätteid seoses:

- a) selle kestusega;
- b) kaubamärgi registreeritud kasutusviisiga;
- c) litsentsi objektiks olevate kaupade ja teenuste ulatusega;
- d) territooriumiga, kus võib kaubamärki kinnitada, või
- e) litsentsiaadi valmistatavate kaupade või pakutavate teenuste kvaliteediga.

Artikkel 9

Nõustumisest tulenevad piirangud

1. Kui artikli 4 lõike 2 tähenduses on varasema kaubamärgi omanik liikmesriigis viie järjestikuse aasta jooksul nõustunud kõnealusel liikmesriigis registreeritud hilisema kaubamärgi kasutamise ja olnud teadlik sellisest kasutamisest, ei ole tal õigust varasema kaubamärgi põhjal taotleda hilisema kaubamärgi tühi-seks tunnistamist ega vaidlustada hilisema kaubamärgi kasutamist kaupade või teenuste puhul, mille jaoks hilisemat kaubamärki on kasutatud, kui hilisema kaubamärgi registreerimist ei taotletud pahauskselt.

2. Iga liikmesriik võib kehtestada sätteid, mille kohaselt lõiget 1 kohaldatakse *mutatis mutandis* artikli 4 lõike 4 punktis a osutatud varasema kaubamärgi omaniku või artikli 4 lõike 4 punktis b või c osutatud muu varasema õiguse omaniku suhtes.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud juhtudel ei ole hilisema registreeritud kaubamärgi omanikul õigust vaidlustada varasema õiguse kasutamist ka siis, kui seda õigust ei saa enam kasutada hilisema kaubamärgi vastu.

Artikkel 10

Kaubamärgi kasutamine

1. Kui omanik ei ole viie aasta jooksul pärast registreerimis-menetluse lõpetamise kuupäeva liikmesriigis kaubamärki tegelikult kasutusele võtnud kaupade või teenuste puhul, mille jaoks see on registreeritud, või kui selle kasutamine on olnud katkematu viieaastase ajavahemiku jooksul peatatud, siis rakendatakse kaubamärgi suhtes käesoleva direktiiviga ette nähtud karistusi, välja arvatud juhul, kui kasutamatajätmisel on mõistlikud põhjused.

Esimese lõigu tähenduses käsitatakse kasutamisenähtu ka järgmist:

a) kaubamärgi kasutamine kujul, mis erineb registreeritud kujust selliste elementide poolest, mis ei muuda märgi eristatavust;

b) kaubamärgi kinnitamine kaupadele või nende pakendile asjaomasel liikmesriigis ainult ekspordi eesmärgil.

2. Kui kaubamärki kasutatakse omaniku nõusolekul või kui seda teeb isik, kellel on luba kasutada kollektiivkaubamärki või garantiimärki või tõendusmärki, peetakse seda kaubamärgi kasutamiseks omaniku poolt.

3. Kaubamärkide puhul, mis on registreeritud enne direktiivi 89/104/EMÜ rakendamiseks vajalike sätete jõustumise kuupäeva asjaomasel liikmesriigis:

a) kui enne kõnealust kuupäeva kehtinud sätetega on kehtestatud karistused kaubamärgi kasutamatajätmisele katkematu ajavahemiku jooksul, loetakse, et lõike 1 esimeses lõigus osutatud viie aasta pikkune ajavahemik algas samal ajal kui mis tahes muu kasutamatajätmise ajavahemik, mis on selleks kuupäevaks juba alanud;

b) kui enne kõnealust kuupäeva ei kehtinud sätteid kasutamise kohta, loetakse, et lõike 1 esimeses lõigus osutatud viie aasta pikkuseid ajavahemikke hakatakse arvestama hiljemalt kõnealusest kuupäevast.

Artikkel 11

Karistused kaubamärgi kasutamatajätmise eest kohtu- või haldusmenetluses

1. Kaubamärki ei saa tunnistada tühi-seks põhjusel, et olemas on varasem sellega vastuolus olev kaubamärk, kui varasem kaubamärk ei vasta olenevalt asjaoludest kas artikli 10 lõigetes 1 ja 2 või artikli 10 lõikes 3 sätestatud kasutamise tingimustele.

2. Iga liikmesriik võib ette näha sätteid, mille kohaselt ei või kaubamärgi registreerimisest keelduda põhjusel, et olemas on varasem sellega vastuolus olev kaubamärk, kui varasem kaubamärk ei vasta olenevalt asjaoludest kas artikli 10 lõigetes 1 ja 2 või artikli 10 lõikes 3 sätestatud kasutamise tingimustele.

3. Ilma et see piiraks artikli 12 kohaldamist, kui esitatakse vastuhagi lõppenuks tunnistamise kohta, võib iga liikmesriik sätestada, et kaubamärki ei saa kasutada rikkumise suhtes algatatud menetluses, kui vastuväite tulemusena on kindlaks tehtud, et kõnealuse kaubamärgi võiks lõppenuks tunnistada vastavalt artikli 12 lõikele 1.

4. Kui varasemat kaubamärki on kasutatud vaid osade kaupade või teenuste puhul, mille jaoks see on registreeritud, loetakse seda lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamisel registreerituks ainult kõnealuste osade kaupade või teenuste puhul.

Artikkel 12

Lõppenuks tunnistamise põhjused

1. Kaubamärgi võib lõppenuks tunnistada, kui seda ei ole liikmesriigis viie järjestikuse aasta jooksul kasutatud kaupade või teenuste puhul, mille jaoks see registreeriti ja kasutamatajätmisel ei ole mõistlikke põhjendusi.

Keegi ei tohi siiski taotleda kaubamärgi omaniku õiguste lõppenuks tunnistamist, kui kaubamärgi tegelik kasutamine algas või jätkus viie aasta pikkuse ajavahemiku lõpu ja lõppenuks tunnistamise taotluse esitamise vahelisel ajal.

Kui kasutamise algus või jätkumine algas kolm kuud enne lõppenuks tunnistamise taotluse esitamist, kuid kõige varem mittekasutuse viie järjestikuse aasta pikkuse ajavahemiku lõppedes, jäetakse see tähelepanuta, kui ettevalmistusi kasutuse alustamiseks või jätkamiseks hakati tegema alles pärast seda, kui omanik sai teada lõppenuks tunnistamise taotluse esitamise võimalusest.

2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist võib kaubamärgi lõppenuks tunnistada juhul, kui pärast selle registreerimise kuupäeva:

- a) on kaubamärk omaniku tegevuse või tegevusetuse tõttu kaubanduses muutunud selle kauba või teenuse üldnimeks, mille jaoks ta on registreeritud;
- b) on kaubamärki selle omaniku poolt või tema loal nende kaupade või teenuste puhul, mille jaoks see on registreeritud, kasutatud selliselt, et kaubamärk võib avalikkust eksitada eelkõige kõnealuste kaupade või teenuste olemuse, kvaliteedi või geograafilise päritolu osas.

Artikkel 13

Kaubamärgi andmisest keeldumise või kaubamärgi lõppenuks tunnistamise või tühistamiseks tunnistamise põhjused, mis on seotud ainult mõningate kaupade või teenustega

Kui kaubamärgi andmisest keeldumise või lõppenuks tunnistamise või tühistamiseks tunnistamise põhjused on olemas vaid mõningate kaupade või teenuste puhul, mille jaoks on esitatud kaubamärgi registreerimise taotlus või mille jaoks kaubamärk on registreeritud, hõlmab kaubamärgi registreerimisest keeldumine või kaubamärgi lõppenuks tunnistamine või tühistamine ainult neid kaupu või teenuseid.

Artikkel 14

Kaubamärgi tühistamiseks tunnistamise või lõppenuks tunnistamise kindlakstegemine tagantjärele

Kui varasemast kaubamärgist on loobunud või sellel on lastud aeguda ning selle vanemust nõutakse ühenduse kaubamärgile, võib varasema kaubamärgi tühistamiseks tunnistamise või selle omaniku õiguste kehtetuks tunnistamise teha kindlaks tagantjärele.

Artikkel 15

Erisätted kollektiivkaubamärkide, garantiimärkide ja tõendusmärkide kohta

1. Ilma et see piiraks artikli 4 kohaldamist, võivad liikmesriigid, kelle õigusaktidega on lubatud kollektiivkaubamärkide, garantiimärkide ja tõendusmärkide registreerimine, sätestada, et selliseid märke ei registreerita, et nende omanike õigused tunnista-

tatakse lõppenuks või need tunnistatakse tühisteks põhjustel, mida ei ole nimetatud artiklites 3 ja 12, kui kõnealuste märkide funktsioon seda eeldab.

2. Erandina artikli 3 lõike 1 punktist c võivad liikmesriigid näha ette sätted, mille kohaselt märgid või tähised, mis võivad kaubanduses tähistada kaupade või teenuste geograafilist päritolu, võivad olla kollektiivkaubamärgid, garantiimärgid või tõendusmärgid. Selline märk ei anna omanikule õigust keelata kolmandatel isikutel selliste märkide või tähistuste kasutamist kaubanduses, kui kolmandad isikud kasutavad neid kooskõlas ausa tööstus- või kaubandustavaga; eelkõige ei tohi sellise tähise kasutamist keelata kolmandal isikul, kellel on õigus kasutada geograafilist nime.

Artikkel 16

Edastamine

Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate siseriiklike põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 17

Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 89/104/EMÜ, mida on muudetud I lisa A osas nimetatud otsusega, tunnistatakse kehtetuks, ilma et see mõjutaks liikmesriikide kohustusi, mis on seotud I lisa B osas esitatud direktiivi ülevõtmise tähtpäevadega.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile tõlgendatakse viidetena käesolevale direktiivile ning neid loetakse vastavalt II lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 18

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 19

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 22. oktoober 2008

Euroopa Parlamendi nimel

president

H.-G. PÖTTERING

Nõukogu nimel

eesistuja

J.-P. JOUYET

*I LISA***A OSA****Kehtetuks tunnistatud direktiiv koos muudatustega**

(osutatud artiklis 17)

Nõukogu direktiiv 89/104/EMÜ

(EÜT L 40, 11.2.1989, lk 1).

Nõukogu otsus 92/10/EMÜ

(EÜT L 6, 11.1.1992, lk 35).

B OSA**Siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtpäevad**

(osutatud artiklis 17)

Direktiiv	Ülevõtmise tähtpäev
89/104/EMÜ	31. detsember 1992

II LISA

Vastavustabel

Direktiiv 89/104/EMÜ	Käesolev direktiiv
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 2
Artikli 3 lõike 1 punktid a kuni d	Artikli 3 lõike 1 punktid a kuni d
Artikli 3 lõike 1 punkti e sissejuhatav lause	Artikli 3 lõike 1 punkti e sissejuhatav lause
Artikli 3 lõike 1 punkti e esimene taane	Artikli 3 lõike 1 punkti e alapunkt i
Artikli 3 lõike 1 punkti e teine taane	Artikli 3 lõike 1 punkti e alapunkt ii
Artikli 3 lõike 1 punkti e kolmas taane	Artikli 3 lõike 1 punkti e alapunkt iii
Artikli 3 lõike 1 punktid f, g ja h	Artikli 3 lõike 1 punktid f, g ja h
Artikli 3 lõiked 2, 3 ja 4	Artikli 3 lõiked 2, 3 ja 4
Artikkel 4	Artikkel 4
Artikkel 5	Artikkel 5
Artikkel 6	Artikkel 6
Artikkel 7	Artikkel 7
Artikkel 8	Artikkel 8
Artikkel 9	Artikkel 9
Artikli 10 lõige 1	Artikli 10 lõike 1 esimene lõik
Artikli 10 lõige 2	Artikli 10 lõike 1 teine lõik
Artikli 10 lõige 3	Artikli 10 lõige 2
Artikli 10 lõige 4	Artikli 10 lõige 3
Artikkel 11	Artikkel 11
Artikli 12 lõike 1 esimene lauseosa	Artikli 12 lõike 1 esimene lõik
Artikli 12 lõike 1 teine lauseosa	Artikli 12 lõike 1 teine lõik
Artikli 12 lõike 1 kolmas lauseosa	Artikli 12 lõike 1 kolmas lõik
Artikli 12 lõige 2	Artikli 12 lõige 2
Artikkel 13	Artikkel 13
Artikkel 14	Artikkel 14
Artikkel 15	Artikkel 15
Artikli 16 lõiked 1 ja 2	—
Artikli 16 lõige 3	Artikkel 16
—	Artikkel 17
—	Artikkel 18
Artikkel 17	Artikkel 19
—	I lisa
—	II lisa